

Rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 08.06.1962, sp. zn. 6 Co 77/62, ECLI:CZ:KSBR:1962:6.CO.77.1962.1

Číslo: 25/1963

Právní věta: Podle § 41 zákona o právu rodinném lze soudní rozhodnutí o výchově a výživě dítěte změnit i k žádosti toho z rodičů, jemuž výchova dítěte nebyla svěřena, jestliže úprava výchovy dítěte podle tohoto rozhodnutí se dostane do rozporu se zájmy dítěte a zájmem společnosti, a to zejména proto, že se mezi dítětem a rodičem, jemuž bylo dítě svěřeno do výchovy, vyvinul takový vztah, který zdárný průběh výchovy dítěte ohrožuje.

Soud: Krajský soud v Brně

Datum rozhodnutí: 08.06.1962

Spisová značka: 6 Co 77/62

Číslo rozhodnutí: 25

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Výchova dítěte, Výživné dítěte

Předpisy: 265/1949 Sb. § 41

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Okresní soud v Gottwaldově svěřil rozhodnutím z 23. 3. 1961 tři nezletilé děti do výchovy a výživy matky a otci bylo uloženo přispívat na potřeby dětí částkami 300 Kčs, 250 Kčs a 150 Kčs měsíčně.

Otec dětí, který se nepodrobil tomuto rozhodnutí a nezl. Milana, který byl v jeho faktické výchově od září 1960, matce, jíž byl nezletilec svěřen do výchovy, nevydal, požádal o to, aby toto dítě bylo svěřeno do jeho výchovy a výživy, a to proto, že nezletilý chce být u něho vychováván, od matky neustále utíká a je ve faktické výchově otce od září 1960.

Matka nezletilých dětí s tímto podnětem otce nesouhlasila a trvala na tom, aby nezletilý zůstal a byl vychováván s ostatními sourozenci.

Okresní soud v Gottwaldově svěřil nezl. Milana do další výchovy a výživy svému otci, ostatní nezletilé děti pak byly ponechány ve výchovné péči své matky a otci uloženo přispívat na úhradu osobních potřeb těchto dvou dětí dosavadními částkami; nad výchovou všech nezletilých dětí byl současně nařízen dohled OPM, odboru školství a kultury ONV v Gottwaldově.

Krajský soud v Brně rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil.

Odůvodnění:

Podle ustanovení § 41 zák. o právu rod. lze soudní rozhodnutí o výchově a výživě dítěte změnit, změní-li se poměry. Zákon tu vychází nejen ze zásady, že způsob péče o děti se vždy řídí konkrétními možnostmi a schopnostmi rodičů, ale i ze zásady, že výchova dítěte musí vždy odpovídat jeho zájmům a totožnému zájmu společnosti. To znamená, že dostane-li se dosavadní úprava výchovy dítěte do rozporu s těmito zájmy, může být pružně nahrazena úpravou novou, všem požadavkům řádné a pokrokové výchovy dítěte vyhovující. Tak tomu může být i v případě, že se dosavadní úprava výchovy dětí ukáže být nevhodnou nejen se zřetelem k novým poměrům, ale i tehdy, jestliže předcházející úprava výchovy nespĺnila naděje v ní kladené. Zde je ovšem nutno přísně rozlišovat případy, kde žádost o novou úpravu je uplatňována tím z rodičů, který se nepodrobil soudnímu rozhodnutí o výchově dítěte, dítě nevydal rodiči, jemuž bylo svěřeno do výchovy, ovlivňuje je a který využívá takto uměle vytvořeného faktického stavu, aby dosáhl změny soudního rozhodnutí. V takovém případě samozřejmě nemůže být rozhodnutí soudu nahrazeno novým. Jinak je tomu ale tehdy, jestliže dosavadní úprava výchovy dítěte se dostane do rozporu se zájmy dítěte a ztotožněným zájmem společnosti bez jakéhokoliv záměrného ovlivňování dítěte rodičem, jemuž dítě nebylo svěřeno do výchovy, a to např. proto, že se mezi dítětem a rodičem, jemuž bylo svěřeno do výchovy, vyvinuly takové nezdravé vztahy, zejména citové, které zdárný průběh výchovy dítěte ohrožují. Správné citové vztahy mezi dítětem a rodičem a z nich vyplývající duševní klid, pohoda a rovnováha dítěte jsou totiž jednou z nutných podmínek rozvoje kladného charakteru dítěte. Bez tohoto předpokladu by se výchovné úsilí, byť i dobře míněné, nemuselo setkat se zdárnými výsledky. Proto má při rozhodování o výchově dětí mimořádný význam nejen otázka jejich hmotného zabezpečení, ale i otázka morální a politické úrovně rodičů a stejně tak i otázka citového vztahu mezi dětmi a rodiči.

Rozsudkem okresního soudu v Gottwaldově ze dne 23. 3. 1961 byly všechny tři děti svěřeny do výchovy a výživy matce. Soud se při tom opřel zejména o stanovisko OPM, odboru školství a kultury ONV v Gottwaldově, podle něhož se matka, přestože je zaměstnána a pečuje o tři děti, o domácnost a ostatní potřeby rodiny dobře stará. Již tehdy ale, jak je patrné z této zprávy, bylo nejstarší dítě, nezletilý Milan ve faktické péči otcově, která jak bylo patrné i ze zprávy školy, působila na toto dítě blahodárně. Tehdy, stejně jako nyní, žili oba rodiče, i s dětmi v jednom domku, avšak odděleně. Citovaný rozsudek nijak nepřispěl ke zlepšení citového vztahu mezi tímto dítětem a matkou, nezletilý zůstal stále u otce a odmítl se vrátit k matce, přesto že s ním v tomto směru hovořily i cizí nezúčastněné osoby.

Otec splňuje všechny předpoklady řádné a pokrokové výchovy dítěte. To potvrzuje nejen jeho pracoviště, ale i komise pro ochranu veřejného pořádku MNV v Napajedlích a občanský výbor v místě bydliště účastníků, které doporučují, aby nezletilý byl svěřen do výchovy otci. Stejně stanovisko zastává i škola, kterou nezletilý navštěvuje. Podle jejího názoru je chlapci prospěšné, aby byl svěřen otci, kterého má velmi rád. Také opatrovník dítěte OPM, odboru školství a kultury ONV v Gottwaldově změnil nyní své stanovisko a doporučil soudu, aby nezletilý byl svěřen do další výchovy otci. Za tohoto stavu nelze pak podceňovat ani jednoznačné přání samotného dítěte zůstat i nadále u otce, jak se o tom okresní soud přesvědčil výslechem dítěte podle § 249 odst. 1 o. s. ř.

Stěžovatelské výtky na závady v otcově péči o dítě neshledal soud důvodnými, a proto správné rozhodnutí okresního soudu nejen v otázce další výchovy nezletilého Milana, ale i v otázce dohledu nad výchovou všech tří dětí, potvrdil.

Okresní soud postupoval správně i v otázce úpravy vyživovací povinnosti rodičů k nezletilým dětem, když příspěvek otce na úhradu osobních potřeb druhých dvou nezletilých dětí nezměnil a když matce neuložil povinnost přispívat na úhradu osobních potřeb nezletilého Milana. Tento postup je odůvodněn změnou ve výdělečných možnostech rodičů spočívající v tom, že proti původnímu stavu se otcův průměrný čistý měsíční příjem zvýšil na částku 1738 Kčs, kdežto matčin příjem se snížil na

částku 752 Kčs. Tyto změněné poměry dovolují otci, aby náklady spojené s výchovou a výživou nezletilého Milana nesl ze svých zvýšených příjmů, aniž by matka musela na ně přispívat.

Proto i v této otázce nezbylo, než potvrdit správné rozhodnutí okresního soudu.